

Kwaliteitsverslag Forensische Zorg 2022

Dit is het kwaliteitsverslag van de Tussenvoorziening over de forensische zorg in 2022. Dit is het eerste verslag met daarin:

- De stappen die zijn genomen om een passend meerjarenplan op te stellen
- Inschatting van risico's bij implementatie van het KKFZ op basis van een risicomatrix, aangevuld met beheersmaatregelen
- Het kwaliteitsverslag geeft een samenvatting van het meerjarenplan voor de pijlers 1 t/m 4, met een mijlpalenplanning op hoofdlijnen
- De aanpak en ontwikkelpunten voor het komend kalenderjaar.

1. Stappen om het meerjarenplan op te stellen

De stappen die genomen zijn om tot een meerjarenplan te komen zijn:

- 0-meting kwaliteitseisen KKFZ, door stuurgroep en vakgroep Justitie.
- Prioriteiten stellen m.b.t. de te behalen doelen en eisen
- Overzicht verkrijgen van organisatie brede thema's zoals naastenbeleid, ervaringsdeskundigheid en innovatie (voor zowel WMO, WLZ en F-zorg)
- Vaststellen van meerjarenplan (2022), evalueren en bijstellen (2023)

Binnen de Tussenvoorziening is de verantwoordelijkheid over de kwaliteit en ontwikkeling van de forensische zorg gelaagd georganiseerd. De werkgroep Forensische Zorg bestaat uit dossierverantwoordelijke uit het MT en de teammanagers van Zorgbemiddeling (Centrale aanmelding) en de teams die forensische zorg leveren. Daarnaast is er een beleidsmedewerker om beleid te beschrijven en de implementatie van het KKFZ te monitoren.

In de werkgroep Forensische Zorg is het meerjarenplan vastgesteld aan de hand van het Kwaliteitskader Forensische zorg. Er is gekeken naar de pijlers en kwaliteitsaspecten en een nulmeting gedaan. Aan de hand van deze inventarisatie weten we aan welke kwaliteitsaspecten we gaan werken. De vakgroep Justitie is er voor medewerkers uit het primair proces, en buigt zich over pijler 2: forensisch vakmanschap en hoe deze te verbeteren. De werkgroep Forensische Zorg stippelt de route uit voor de overige pijlers. De werkgroep FZ en de Vakgroep Justitie zijn verbonden aan elkaar doordat de beleidsmedewerker en manager FZ aan beide groepen deelnemen.

2. Risico's implementatie KKFZ

Kans	Beschrijving van het risico	Gevolg	Risico	Maatregel & eigenaar
2	Onvoldoende beschikbare tijd voor de te	2	4	Meer uren beschikbaar stellen voor FZ-beleid (beleidsmedewerker van 8 naar 16 uur in 2022), management

	implementeren doelstellingen uit het KKFZ			(FBW-voorziening van 16 naar 32 uur) (MT)
2	Wegvallen van forensische kennis in de organisatie en onvoldoende gekwalificeerde medewerkers	2	4	Medewerkers boeien en binden (HR) De arbeidsmarkt wordt krappere en dit vraagt een actievere werving. Voor sommige functies gaan we doorlopend werven en zetten acties uit om kijken hoe we kandidaten meer nieuwsgierig kunnen maken om voor ons te werken. We willen ook meer zicht op de kwaliteit van de medewerkers (passende inschaling/inwerken).
3	Onvoldoende borgen van de implementatie van doelstellingen KKFZ.	2	6	Zorgen dat de forensische kennis behouden blijft en dat er voldoende uren zijn voor medewerkers organisatie breed (MT)
1	Onvoldoende eigenaarschap FZ binnen de organisatie (die vooral WMO en WLZ zorg biedt).	2	2	Bestuurlijk commitment organiseren (bestuur)
2	Onvoldoende doorstroom in de keten door achterblijven woningen of budget (Wmo) of vastlopen in uitstroom cliënten zonder regiobinding	3	6	Duidelijke afspraken met woningcorporaties en gemeenten over het belang van woningen en begeleiding ook voor deze doelgroep. (MT)

Samenvatting van het meerjarenplan

Voor de pijlers 1 t/m 4, met een mijlpalenplanning op hoofdlijnen

Thema	2023	2024	2025
Pijler 1. Veilige persoonsgerichte zorg Veiligheidsmanagement. Overdracht en stapelzorg. Beleid continuering van zorg en verblijf			

Visie en beleid middelengebruik Organisatie van FZ Risico-inschatting voor BW MO			
Pijler 2. Forensisch vakmanschap Borgen Forensische Leerlijn Reflectiemethodiek implementeren en borgen. Opleidingsplan FZ is onderdeel van het organisatie brede opleidingsplan			
Pijler 3. Organisatie van zorg Medewerkersmetingen zijn openbaar en vindbaar op de website			
Pijler 4. Samenwerken Afspraken rond stapelzorg met Humanitas dmh en overdracht naar het lokale veld.			

3. Reflectie 2022

Pijler 1. Veiligheid en persoonsgerichte zorg

Vormgeven integrale teams.

Begin 2022 startten we met integrale teams. Voor de Forensische verblijfszorg betekende dit dat er verschillende functies beter betrokken zijn bij de FZ-cliënten.

Aanpassen intake

De intake voor de FZ-aanmeldingen is aangepast en richt zich veel meer op de risico's op recidive. Dit wordt beter uitgevraagd en komt in het zorgplan van de client terecht.

Risico-denken en risicomanagement.

Bij de forensische doelgroep spelen risicofactoren een grote rol bij terugval. Als begeleider help je beschermende factoren vergroten door de risicofactoren te verminderen. Hoe dit te vertalen naar het zorgplan was een eindonderzoek van 2 studenten van de Hogeschool Utrecht. We implementeerden de aanbevelingen over dit thema. Bijvoorbeeld het beter rapporteren op doelen in het zorgplan, en de acties die uitgevoerd worden om de risico's te verminderen concreet te beschrijven.

We gebruiken de samenwerkingsafspraken Reclassering, cliënt en zorgaanbieder die ontwikkeld is door Valente.

We ontwikkelden een vragenlijst voor professionals die toegevoegd wordt aan het zorgplan van de cliënt. Deze vragenlijst neemt de risico's en afspraken over die in de samenwerkingsafspraken zijn gemaakt en kunnen gekoppeld worden aan doelen in het zorgplan. We werken met een Multidisciplinair overleg (MDO) om voortgang te monitoren en te evalueren.

Een veilig leef- en werkklimaat

Een van de oesters die uit ons instellingrapport kwam van het kwaliteitsnetwerk was dat er geen huiselijke sfeer in het forensisch beschermd wonen pand was. Voor cliënten is dit voor langere of kortere tijd hun thuis. Het is dan ook prettig dat cliënten zich ook thuis kunnen voelen. De manier waarop de gezamenlijke ruimtes zijn ingericht is daarop van invloed. De cliënten gaven aan dat daarin een verbeterslag te maken is. De gezamenlijke ruimtes waren vrij kaal en weinig uitnodigend en er ontbrak een huiselijke sfeer. We zijn aan de slag gegaan met deze oester en het hele pand is geverfd en er zijn nieuwe meubels gekocht. We hebben gebruik gemaakt van het handelingsprotocol: een positief leefklimaat in de opvang van het KFZ.

Aanpak en ontwikkelpunten voor 2023. Pijler 1. Veiligheid en persoonsgerichte zorg

Binnen deze pijler werken we in 2023 aan de volgende aspecten.

- Binnen de Ambulante setting is het nodig om met een veiligheidsplan te werken als er sprake is van een hoge kans op recidive (eventueel veroorzaakt door acute risicofactoren), indien mogelijk met betrokkenheid van systeemleden. Voorstel om veiligheidsplan te gebruiken bij ambulante hoog risico cliënten. We zoeken uit of een signaleringsplan voldoende is. En anders passen we het veiligheidsplan aan dat wij als gebruiken voor veilig werken met gezinnen. Ook kijken we naar het ontwikkelde risico-inschattingsinstrument voor de BW MO sector BerK. Als deze voldoet aan het KKFZ onderzoeken hoe we deze implementeren. Medio 2023
- Visie en beleid middelengebruik binnen de Tussenvoorziening. We maken organisatie brede visie op middelengebruik, en per zorgproduct een werkwijze. Eind 2023
- Naastenbeleid beschrijven en uitwerken – Q3 2023

Reflectie 2022. Pijler 2. Forensisch vakmanschap

Via de Vakgroep Justitie wordt de forensische kennis binnen de instelling geborgd. De Vakgroep Justitie bestaat uit een multidisciplinaire groep medewerkers die kennis, ervaring en affiniteit hebben met de forensische doelgroep. Kennis wordt binnen de vakgroep actueel gehouden en gebundeld om het vervolgens binnen de rest van de instelling te verspreiden en borgen.

Training forensische scherpste

De teams die werken met de forensisch beschermd wonen cliënten zijn begin 2022 getraind door Petra Schaftenaar van Metis Zorg. Medewerkers ervaren de training als erg waardevol. Het biedt praktische handvatten voor het werken met forensische cliënten, bijvoorbeeld met betrekking tot bejegening, omgaan en bespreken van risico's en hoe daarin samenwerking tot stand komt.

De training heeft een aantal ontwikkelingen in gang gezet. Zo worden de functies individueel begeleider en ondersteunend begeleider beter op elkaar afgestemd. Hoewel de ondersteunend begeleider verbonden is aan een locatie en meer gericht is op rust op de woonvoorziening en de individueel begeleider meer gericht op het individu, hebben beiden wel hetzelfde doel voor de cliënt. Ook zijn de ondersteunend begeleiders nu gekoppeld aan een vaste caseload. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat er meer duidelijkheid en eenduidigheid is richting de cliënt, wat voor de forensische cliënt doorgaans erg belangrijk is omdat ze vaak uit detentie of de kliniek komen die veel structuur en regelmaat kennen.

De Forensische Leerlijn

Deze wordt nu binnen de scholing geïmplementeerd. De Vakgroep Justitie heeft bekeken welke modules relevant zijn voor de teams binnen de Tussenvoorziening en of een koppeling gemaakt kan worden met bestaande interne trainingen. Er is gewerkt aan het inbedden van de Forensische Leerlijn in het interne leersysteem TV Academie. Het is de bedoeling dat de certificaten van de Forensische Leerlijn in het eigen leersysteem geüpload worden en dat het besproken wordt in het jaargesprek van de medewerker. Er is onderzocht welke modules uit de Forensische Leerlijn geschikt zijn voor de medewerkers van Tussenvoorziening. Medewerkers zijn individueel begonnen met de modules van de Forensische Leerlijn.

LVB Experience

Het forensisch beschermd wonen team, hun manager en de beleidsmedewerker FZ heeft de LVB experience van Humanitas gedaan. In deze ervaringsgerichte workshop ervaar je hoe het is om continu overvraagd te worden, dingen niet te begrijpen en hoe dit jouw gedrag beïnvloed. Je staat letterlijk in de schoenen van iemand met een licht verstandelijke beperking. Na de workshop zijn er aanpassingen gedaan aan de hoeveelheid huisregels en welke informatie wanneer gegeven wordt.

Actiepunten 2023. Pijler 2. Forensisch vakmanschap

- Borgen van de Forensische leerlijn voor de verschillende functies (MBO, HBO, Financiële begeleider) en het samen leren bevorderen.
- Implementeren van krachtgerichte reflectiemethodiek voor de integrale teams die met FZ-clieënten werken (begeleid door het KFZ)- vanaf september 2023

Reflectie 2022. Pijler 3. Organisatie van zorg

Ervaringsdeskundigheid

In 2022 is er een ervaringsdeskundige medewerker aan het Forensisch beschermd wonen team toegevoegd. Dit bleek toch niet goed te passen. We gaan nu eerst goed onderzoeken hoe de ervaringsdeskundige medewerker goed kan landen in het team. Daarnaast zijn de ervaringsdeskundige collega's met forensische ervaring niet ruimschoots voorradig. En als we een goede collega hebben dan worden ze vaak door de grotere forensische partijen weggekaapt.

Actiepunten 2023. Pijler 3. Organisatie van zorg

Vanaf juni 2023 komt er een nieuwe projectmedewerker ervaringsdeskundigheid. Deze zal visie en beleid beschrijven binnen de hele organisatie. We zullen de vraagstukken rondom de Forensische Zorg hierin meenemen. Beleidsmedewerker FZ zal hierin samenwerken met de projectmedewerker.

Reflectie 2022. Pijler 4. Samenwerken.

Begin 2022 hebben we de samenwerking gevonden met 50/50 van het Leger des Heils in Utrecht. Aan de Zeehaenkade in Utrecht heeft 50/50 verschillende labels waar deelnemers werkvaardigheden opdoen binnen een prettige en veilige omgeving. Dagbesteding is ontzettend belangrijk. Het geeft betekenis, structuur en perspectief op een zelfstandig bestaan. 50/50 heeft onder andere leer-/werkbedrijven in de techniek, schoonmaak, houtwerk, groenonderhoud en catering. Zo is er altijd iets dat bij de deelnemer past. Er is een speciaal aanmeldformulier gemaakt voor de bewoners van onze beschermd wonen locatie. Zo zijn er korte lijnen tussen de voorziening en de mensen van 50/50.

Er zijn samenwerkingsafspraken met de 3RO gemaakt. Zo zijn we onderdeel en gelijkwaardig partner in de forensische keten in onze regio.

We hebben meegedaan met het [kwaliteitsnetwerkBW MO](#). Dit is een gezamenlijk initiatief van verschillende beschermd wonen en maatschappelijke opvang instellingen. Door het delen van kennis, ervaringen en best-practices wil de BW/MO-sector gezamenlijk de kwaliteit van zorg en begeleiding aan forensische cliënten verbeteren. Het kwaliteits-netwerk wordt gecoördineerd door het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP).

Ook hebben wij bijgedragen aan de [call Forensische best practices in BW/MO instellingen](#) d.m.v. interviews met medewerkers en cliënten.

Actiepunten 2023. Pijler 4. Samenwerken

- In 2023 gaan we meer in contact met de Reclassering als het gaat om goed samenwerken rondom de FZ-cliënt. Dit op managementniveau omdat we veel schommelingen ervaren in passende aanmeldingen.
- Ook plannen we werkbezoeken om onze opgeknapte voorziening aan de ketenpartners te laten zien.
- We sluiten aan bij het bestuurlijk overleg forensische zorg van Valente, de brancheorganisatie van de Maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
- We kijken ook hoe we met andere zorgaanbieders in Utrecht (LdH, Lister en Exodus) kunnen verbinden, door o.a, samen te leren of gebruik te maken van hun expertises of producten.
- We maken afspraken met Humanitas dmh i.v.m. stapelzorg en samenwerken op gebied van begeleiding aan de LVB doelgroep.
- We doen opnieuw mee aan de 2^e cyclus van het kwaliteitsnetwerk BWMO.